

LİSANSLA YETİNMEYENLER

**ALES**

2022 TAYFA

**TYT**

AÇILSIN DEVLET KAPISI

**KPSS**

4X4'LÜK KARIYER

**DGS**

ÖSYM'İNİN TÜM SINAVLARI İÇİN

**P A R A G R A F**

❖ S O R U ❖ B A N K A S I ❖

Nusret Bilen'in kaleminden!

AKICI ✓

ÖZGÜN ✓

YALIN ✓

TUTARLI ✓



PARAGRAF SORULARINDA

**İLERİ DÜZEY**

metin dönemi başladı!

SOSYAL BİLİMLER - FEN BİLİMLERİ

**TEMATİK METİN**

sorularıyla önde olmaya hazır mısınız?



AKADEMİ  
DENİZİ



# ÖSYM'NİN TÜM SINAVLARI İÇİN PARAGRAF SORU BANKASI

**Yayın Koordinatörü**  
Selim IŞIK

**Yazar**  
Nusret BİLEN


**ISBN**  
978-605-73862-3-6


**Baskı**

© COPYRIGHT AKADEMİ DENİZİ YAYINCILIK

Bu kitabın her türlü yayım hakkı Akademi Denizi Yayıncılık'a aittir. Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası hükümleri gereğince kaynak gösterilerek bile olsa alıntı yapılamaz, herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, genel ağ ve diğer elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

**AKADEMİ DENİZİ YAYINCILIK**

 Saray Mah. Fatih Sultan Mehmet Blv. No: 316  
Kahramankazan / ANKARA

 T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No  
52497

 0552 518 06 06

 akademideniziyayincilik@hotmail.com

 www.akademidenizi.com.tr



TÜRKÇE



TARİH



COĞRAFYA



ANAYASA



## İÇİNDEKİLER

### SÖZCÜKTE ANLAM

■	Sözcükte ve Söz Öbeklerinde Anlam	5
---	-----------------------------------	---

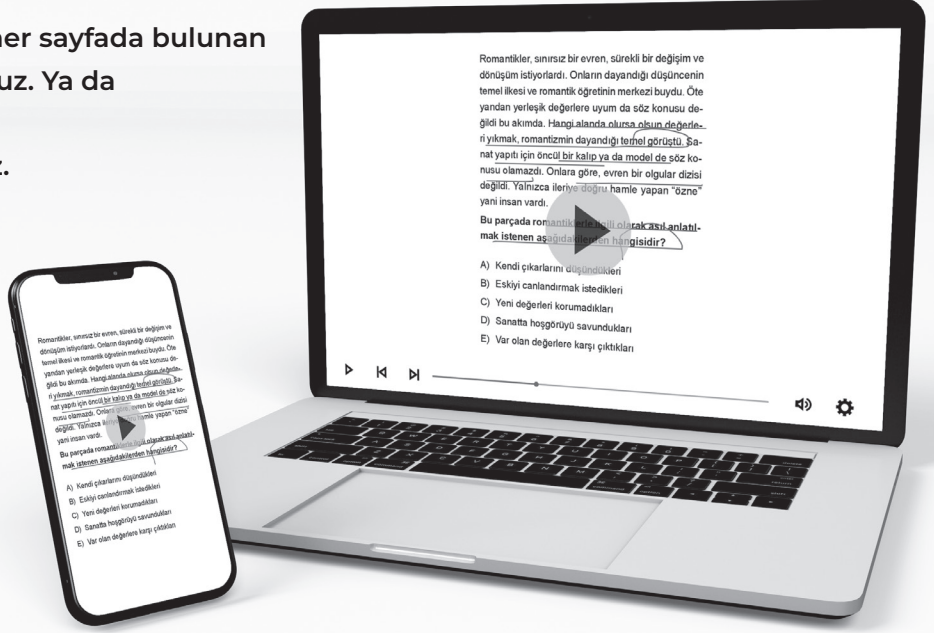
### CÜMLEDE ANLAM

■	Cümledeki Anlam Özelliğini Bulma	23
■	Cümleden Çıkarılabilecek Kesin Yargıyı Bulma	43
■	Cümle Oluşturma	51
■	Cümle veya Parçada Boşluk Tamamlama	57
■	Eş ve Yakın Anamlı Cümleler	65

### PARAGRAF BİLGİSİ

■	Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları	71
■	Paragraf Oluşturma	81
■	Anlam Bütünlüğünü Bozan Cümleyi Bulma	89
■	Paragraftaki Boşluğu Anlam Bakımından En Uygun Biçimde Tamamlama	105
■	Numaralanmış Cümlelerin Anamlı Bir Bütün Oluşturacak Biçimde Sıralanması İçin Yer Değiştirme Soruları	123
■	Paragrafı İkiye Bölme	141
■	Paragrafın Konusu	147
■	Paragrafta Ana Düşünce	157
■	Paragrafta Yardımcı Düşünceler	197
■	Yanıt Paragrafları	243
■	Paragrafta Tip	253
■	Birden Fazla Soru Kökünün Olduğu Paragraflar	257
■	Karma Test	305

**Video çözümler için her sayfada bulunan ilgili QR kodu okutunuz. Ya da [www.lisedestek.com](http://www.lisedestek.com) adresini ziyaret ediniz.**



**PDF çözümler için QR kodu okutunuz.  
ya da  
[www.akademidenizi.com.tr](http://www.akademidenizi.com.tr)  
adresini ziyaret ediniz.**





## SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

1. Klasik yapıtları klasik olarak nitelendirilmeyenlerden ayıran özellikler nelerdir? Bunların başında kültür, zaman ya da dil engeli tanımaksızın, insanın özüne ilişkin olarak sorduğu sorular ve bunları soruş biçimiyle varlığını uzun yıllar sürdürebilmesi gelir. Hatta denebilir ki klasik yapıtların dile getirdiği bu sorular, yinelenen okumalar ve incelemelerle daha da derinleşir zaman içinde. Örneğin, Proust'un romanları üzerine yapılan sayısız incelemenin günümüzde, onun romanlarını yazıldığı zamandan çok daha ötelere taşıdığı bir gerçektir.

**Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisi olamaz?**

- A) İçerdiklerinin sonraki yıllarda da anlaşılması  
B) Çok boyutlu değerlendirmelere konu olması  
C) Söylenenlere yeni yorumlarla açılımlar kazandırması  
D) Öne sürülen düşünceleri seçerek görünür kılması  
E) Her dönemde okurlara seslenen bir yanının bulunması

2. Kelimeler her yazarın elinde farklı farklıdır. Aynı kelimeyi her yazar okuyucuya farklı sunar. Senin gibi genç bir yazara tavsiyem şudur: Her kelime ruhunun kimyasını kattığın kadar senindir. Bunu her zaman göz önünde bulundurmalısın.

**Bu parçada geçen "Her kelime ruhunun kimyasını kattığın kadar senindir." sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Kelimeleri yerinde kullanabilmek  
B) Anlam yoğunluğunu kelimedede birleştirmek  
C) Kelimelere özgün anlamlar yüklemek  
D) Yeni kelimeler üretebilmek  
E) Anlam kalıplarının dışına çıkmamak

3. (I) Çocukken hiç yorulmadan kırlarda koşardık. (II) Bağlardan, bahçelerden geçip belimize kadar gelen sularda zaman nedir bilmeden yıkanardık. (III) Bayram yerleri, yazlık sinemalar, yaldızlı gök altında mısırs tarlaları ve hiç bitmeyecek sandığımız gençlik... (IV) Şimdi ülkesinden sürülmüş şehzade misali gidecek bir yerimiz yok. (V) Yalnız kitaplarla paylaşıyoruz acımızı.

**Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde insana ait bir özellik doğaya aktarılmıştır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdakilerin hangisinde, verilen açıklama ayrıç içindeki kavramla uyuşmamaktadır?**

- A) Yazıda ve konuşmada düşünce ve duyguların bir bütünlük göstermeyişiinden doğan düzensizlik. (Kapalılık)  
B) Anlatılan olayların, düşünce ve duyguların ana düşünceye ters düşmemesi. (Tutarlılık)  
C) Bir gerçeği, düşünce ya da kavramı çok açık biçimde, az sözcükle kısa yoldan anlatma. (Özlülük)  
D) Anlatımın gereksiz sözcüklerden, süslü benzetmelerden arınmış, kolayca anlaşılır olması. (Yalınlık)  
E) Yazıda ve sözde hareketli olayları içeren bir konunun ele alınması ve sürükleyici bir anlatımla sunulması. (Canlılık)

5. Tanzimat Dönemi, Türk kültür ve medeniyetinin Batıyla tanıştığı bir dönemdir. Şinasi bu dönemde âdetâ Batı'nın gönüllü büyükelçisi durumundadır.

**Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Millî değerlere sahip çıkıp koruyan  
B) Batılı değerleri isteyerek temsil eden  
C) Gelişmişlik seviyesini yakalamak isteyen  
D) Eserlerinde ulusal öğelere yer veren  
E) Farklı bakış açılarını kabullenmeyen



6. "Ben şiirlerimde doğayı değil, onların insan ruhunda bıraktığı izlenimleri duyurmaya çalışırım." **diyen bir şair için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Okuyucusunu kendine göre bir anlam çıkarmada özgür bıraktığı
- B) Anlamı kapalı, belirsiz tuttuğu
- C) Doğrudan doğruya anlatılması mümkün olmayan duyguları, renkli şiirsel bir dille sembollerle yansıttığı
- D) Sezdirmeye, hissettirmeye önem verdiği
- E) Gözleme önem verdiği, gerçekçi bir rol izlediği

7. Birçok yazar, yazma eyleminin amacını belirlemeden yazdığını söyler. Başkalarını bilmem ama ben niçin yazdığımı çok iyi biliyorum. Yazdıklarım, sesimizi aynı şarkıda birleştiriyorsa amacına çoktan ulaşmıştır.

**Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Geçmişe özlem duyma noktasında birleşmek
- B) Müziği önemsemek
- C) Duygularını müzik yoluyla yansıtmak
- D) Hissedilen duygular bakımından ortak olmak
- E) Aynı zaman diliminde yaşamış olmak

8. Şairlik ne ilham ile ne aşk ile ne de bilgi ile. İyi ve yeni şiir demek el değmemiş hayaller söylemektir.

**Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Bilinmeyen, söylenmemiş hisler
- B) Aşksız, ilhamsız söyleyişler
- C) Kendiliğinden ortaya çıkan duygular
- D) Geleneğe uygun düşmeyen mecazlar
- E) Yeni ve ölümsüz düşünceler

9. Romanın ana (temel) ekseninde yaşlılık,  
I  
bağımlılık gibi konular ele alınıyor (işleniyor).

II  
Polisiyeden bilime kadar (değin) geniş bir

III  
yelpazeden seslenen yani her tele dokunan, yazarın incelikli zekâsıyla (bakış açısıyla) işlenmiş.

IV  
Dünyanın geleceğine dair (ait) az da olsa

V  
kafa yoran herkese iyi gelecek bir roman bu.

**Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin araç içinde verilen açıklaması yanlıştır?**

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

10. Kış aylarında havalar soğuk diye (olduğu için) evde  
I  
oturmak, dışarı çıkmamak kilo alma riskini (tehlikesini)

II  
artırıyor. Hâlbuki (oysa) kışın da her zamanki gibi

III  
aktif olmak gerekiyor. Egzersizi mutlaka (kesinlikle)

IV  
açık havada ya da spor salonlarında yapmak zorun-

da değilsiniz (yapmamalısınız).

V  
Örneğin, apartmanınızda asansör yerine merdiven; evde yürüyüş bandı kullanabilir, karın hareketleri yapabilirsiniz.

**Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisi, araç içinde verilen anlamda kullanılmamıştır?**

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.



## SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

1. Şair için önemli olan kelimelerin gizli odalarının kapılarını okuyucuya açmaktır.

**Bu cümledeki altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Kelimeleri farklı anlamlarıyla kullanmak  
B) Kelimelerin bilinmeyen anlamlarını okuyucuya iletmek  
C) Okuyucuya tatmadığı anlamsal zevkler tattırmak  
D) Kelime oyunları ile okuyucunun ilgisini çekmek  
E) Kelimelere yeni anlamlar kazandırmak

2. Söylencelerden, özellikle dinsel söylencelerden beslenen bazı parçaların kent hayatı içindeki bu herkesin maskesini yüzüne bitişiren yaşam pratiklerine karşı, şairce olsa da gerçekçi çıkış yolları önerebiliriz.

**Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Başka kişilikleri yansıtan  
B) Yanlış anlamalara yol açan  
C) Tamamen rastlantısal olan  
D) Olumsuz yönlerden algılanan  
E) Başkalarınca örnek alınan

3. Bu toplantı nedeniyle yaptığım hazırlık sırasında, yazarın incelediğim denemelerinin, günlüklerinin satır aralarından onun hırçın bir insan olduğu sonucuna vardım.

**Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Yazarın üslup özelliklerini yansıtan sözler  
B) Yazarın görüşüne ilişkin eleştiri içeren yönler  
C) Belirli türlere özgü anlatım özellikleri taşıyan bölümler  
D) Söylenmiş olanlardan çıkarılan söylenmemiş sözler  
E) Herkesçe bilindiği hâlde ortaya konmayan bilgiler

4. Aşağıdakilerin hangisinde "acı" sözcüğü ötekilerden farklı bir anlamda kullanılmıştır?

- A) En yakın arkadaşından bu sözleri duymak ona çok acı geldi.  
B) Uzun süre iş bulamamanın acısı yüreğine işlemişti.  
C) Evi yanan insanların yaşadığı acıya yakından tanık olmuştu.  
D) Haksızlığa uğramanın acısını hep yüreğinde duymuştu.  
E) Elini kapağıya sıkıştırınca dayanılmaz bir acıyla uzun süre kıvrandı.

5. Dilimizde gerçek anlamlarıyla kullanılan deyimler başka dillere sözcüğü sözcüğüne çevrilebilir. Gerçek anlamları dışında kullanılan deyimler ise özel biçimleri dolayısıyla, sözcüğü sözcüğüne çevrilemez; çevrilirse de o dilde aynı biçimde kullanılmıyorsa Türkçedeki kavramı belirtmez.

**Buna göre, aşağıdakilerin hangisinde geçen deyim, başka bir dile sözcüğü sözcüğüne çevrilmeye elverişlidir?**

- A) Bu işi bitirene kadar anasından emdiği süt burundan geldi.  
B) Kardeşim bana benzemez, eli maşalı biridir o.  
C) Son olaydan sonra dananın kuyruğu koptu.  
D) Eve giren hırsız yükte hafif pahada ağır ne bulduysa alıp gitmiş.  
E) Sınavı kazandığını öğrendiği gün etekleri zil çalarak bize geldi.

6. Aşağıdakilerin hangisinde bir deyim açıklamasıyla birlikte verilmemiştir?

- A) Çocuğun hâline çok üzüldüm, içim parçalandı.  
B) Bu delikanlıyı gözüm tuttu, onu çok beğendim.  
C) O, hesabını bilir, gereksiz yere para harcamaz.  
D) Bu işi yapmakta epey zorlandım, çok güçlük çektim.  
E) Onlar da yanımıza geldi, ortalık yine karıştı.





7. Deneyimleri sözcüklere dökmek, o deneyimlerden bir şeyler alıp götürür. Sözcükler, deneyimimizi bulandırır, farklılaştırır, sınıflandırır ve en sonunda onu yeni baştan düzenler. Bu, durgun suya bir taş atıp oluşan halkalar yüzünden suyu eskisi kadar açık seçik görememeye benzer.

**Bu parçada, aşağıdakilerin hangisinde verilenler arasında benzerlik kurulmuştur?**

- A) Uygun sözcükler seçmek – Suyu bulandırmak  
B) Deneyimler edinmek – Yaşamı değerlendirmek  
C) Yaşanılanlar hakkında konuşmak – Suyu açık seçik görmek  
D) Başkalarıyla iletişim kurmak – Olguları sınıflandırmak  
E) Deneyimleri sözcüklere dökmek – Suya taş atmak

8. 19. yüzyılda Avrupa'da şiir yaşamı oldukça hareketliydi. Bu dönemde insanlar işiği kendi içine, yüzüne tutmak istemekte, kendine olan güvensizliğin kaçınılmaz kıldığı bir taşkınlık yaşamaktaydı.

**Bu parçada altı çizili sözle, Avrupalılarla ilgili olarak vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Birtakım değerleri anımsatmak  
B) Geleneksel şiiri reddetmek  
C) Geldikleri noktayı sorgulamak  
D) Şiiri özgünleştirmeye çalışmak  
E) Benliğini öne çıkarmak

9. Bazı Anadolu kasabalarının kokusu vardır. Kimisi orman içine kurulmuştur, çam, reçine kokar. Kimisi deniz, yosun kokar. Kimisinin de dokusu tarihin imbiğinden süzülüp gelir. Ahşap evlere, camilere bu doku, bu koku siner.

**Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Eskiye özgü nitelikleri barındırmak  
B) Geçmişin geleceğe örnek olmasını sağlamak  
C) Eski yapıların günümüzdekilerden daha değerli olduğunu vurgulamak  
D) Geçmişle bugünü karşılaştırma olanağı yaratmak  
E) Kasabanın kimi özelliklerini yansıtmak

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "atmak" sözcüğü, doğrudan gözlenemeyen bir eylemi belirtmektedir?

- A) Günlüğüne tarih attıktan sonra yazmaya başladı.  
B) Çöpleri bir sinirle yerden alıp çöp kutusuna attı.  
C) Tekneden atılan halatı çevik bir hareketle yakaladı.  
D) Babasından haber alınca kötü düşünceleri kafasından attı.  
E) Oda çok sıcak olunca üzerindeki battaniyeyi attı.

11. 1901'den beri Nobel Ödülleri'nin sahiplerini belirlemekle yükümlü İsveç Akademisi, birkaç yıldır edebiyat ödülü dalındaki tercihleri nedeniyle ağır eleştiriler altında. Eleştirilerin temel nedeni olarak ödülün son zamanlarda geleneksel edebi formatın dışında tarzlar benimsemiş kişilere verilmesi gösteriliyor.

**Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Alışılğıelenden farklı  
B) Anlaşılması güç  
C) Üslupta başarılı  
D) Toplumsal muhtevalı  
E) Akademik yönlü

12. Bir ebedi eser, okuyucunun kendisinden ne kadar bağımsız yaratılmış olursa olsun; okurun dünyaya bakışına ve onu kendince yorumlamasına göre yepyeni anlamlar kazanır. Bunu bilerek yazmak hem yazmanın amacını hem de hedefini belirlemekte etkili olacaktır. Eleştirilenlerin ortak kanaati de yazarın zihninde yeni bir dünya kuran eserin daha nitelikli olduğudur.

**Bu parçadaki altı çizili sözle aşağıdakilerden hangisi anlatılmıştır?**

- A) Beklentiyi karşılayamama  
B) Özgünlükten uzaklık  
C) Anlamlandırma biçimi  
D) Faydalı olma  
E) Kapalı anlamlılık





## SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

1. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi anlamca diğerlerinden farklıdır?

- A) İnsan yedisinde ne ise yetmişinde de odur.
- B) Can çıkmayınca huy çıkmaz.
- C) Huy canın altındadır.
- D) Sütle giren huy, canla çıkar.
- E) Sütlüyü sürüden çıkarmazlar.

2. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Saatlerce ağlayan çocuğu yatırdı.
- B) Küçük hesaplar yaparak yaşıyordu.
- C) Hayatın ağır yükü altında ezilmemek zordu.
- D) Son günlerde yeni bir olay patladı.
- E) Derin anlamları olan sözler söyledi.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eş anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Önce fikirlere çatarız, sonra da insanlara.
- B) Fırsat, kapınızı iki kez çalar sanmayın.
- C) Bütün zorlukların ortasında bizi güçlüklerden kurtaracak fırsatlar yatar.
- D) Büyük adamları ortaya çıkaran biraz da büyük fırsatlardır.
- E) Fırsatların sayısı, onları görececek insanların sayısından fazladır.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soyutlaştırmaya örnek vardır?

- A) Burada yeni olduğum için beni çok eziyorlar.
- B) Seni birden karşımda görünce çok mutlu oldum.
- C) Akşama doğru şehirde sis görülmeye başlandı.
- D) Yollara, geceleri bir katil gibi bakar.
- E) Mahallede biriken çöpler, mahalleyi çirkin gösteriyordu.

5. Anton Çehov, yazarlığına yedi yıl ömür biçmiştir. Yazdıklarının bütün dünyada okunacağını tahmin etmeyecek ve büyük bir ---- göstererek. Ne var ki bugün Çehov, kısa öyküde ve çağdaş tiyatrodaki çığır açan modern edebiyatın usta yazarları arasındaki yerini almıştır.

**Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

- A) sorumluluk
- B) ustalık
- C) titizlik
- D) alçakgönüllülük
- E) özveri

6. Bu kitapta, olayların nasıl gelişeceğini ve kötü adamın kim olduğunu kitabın sonuna gelmeden tahmin edebilecek kimsenin çıkacağını sanmıyorum. Bunlar son sayfalarda mantıklı olarak açıklanıyor, ama oraya gelene kadar resmin tamamını görebilmeniz çok zor.

**Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Olaylara farklı açılardan bakabilme
- B) Yaşanan olaylardan ders çıkarma
- C) Yapıtı sanatsal özellikleri bakımından değerlendirilme
- D) Yapıttaki tutarsızlıkların nedenini açıklama
- E) Olay örgüsünü her yönüyle kavrayabilme

7. O, bir çırpıda okunacak kadar kısa ama derinliği olan, okurda hiç bitmeyecekmiş gibi bir his uyandıran öyküler yazıyor. Anlatılanlar öylesine canlı ki okur, ----, böylece öykü kişilerle özdeşleşiyor.

**Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

- A) yorum yapamıyor
- B) yazmaya özeniyor
- C) kendini öykünün içinde buluyor
- D) başka öyküleri düşünüyor
- E) bunların gerçekliğinden kuşku duyuyor



8. Çocukluğumu ve ilk gençliğimi geçirdiğim ev burası. Ailemle yurt dışına yerleştiğimden beri yani on beş yıldır hiç gelmedim. Odam, olduğu gibi duruyor: ya-tağım, çalışma masam, en önemlisi kitaplığım... Kitaplarım, teselli dünyam; o dönemdeki ruh hâlimin izlerini en çok taşıyan onlar. Yeniden o günlerin so-luğunu duyuyorum, ne kadar da çocukmuşum! Bu-radan bakınca yani bu yaşamın penceresinden, "Tat-lı anılar..." diye geçiriyorum içimden. Ama ya o zan-manlar? Kitaplık raflarının üzerine çöken karanlıkla mücadelemini size nasıl anlatsam?

**Bu parçada geçen "kitaplık raflarının üzerine çöken karanlık" sözüyle, parçanın anlatıcısıyla ilgili ola-rak belirtilmek istenen aşağıdakilerden hangisi-dir?**

- A) Pişmanlıklarını unutmak isteme  
B) Geçmişle bugünkü yaşamı arasındaki zaman diliminin etkileri  
C) Doğup büyüdüğü evden ayrı kalmanın hissettir-dikleri  
D) Bir dönemde iç dünyasında yaşadığı olumsuz-luklar  
E) Yaşamını, okuduklarıyla özdeşleştirme eğilimi

9. Hafta sonuna alınan toplantı yüzünden bütün plan-larım suya düştü.

**Altı çizili sözün bu cümleye kattığı anlam aşağı-dakilerin hangisinde vardır?**

- A) Kapı aniden kapandı ve salondan gelen sesler duyulmaz oldu.  
B) Elindeki zarfı masaya bırakmadan önce bir süre bekledi.  
C) Misafirlerimizi bahçede ağırlamak istemiştik, yağ-mur yağınca bunu gerçekleştiremedik.  
D) Gelmeyeceğini bildiğim için sana bilet almadım.  
E) Merdivenlerden yavaş yavaş inerken o gün ak-şamı nasıl edeceğimi düşünüyordum.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "hem ... hem de" bağlacıyla aynı anlama gelen sözcükler kullanılmış-tır?**

- A) Bu kitaptaki olayların ve ilişkilerin derinliğine, do-layısıyla metnin katmanlarına inmek, yüzeysel bir okumadan daha heyecan verici olacaktır.  
B) Bu kitabını, onun yazma serüveninin ne başlan-gıcına ne sonuna yerleştirebiliyoruz.  
C) Bir öyküsündeki önemsiz bir ayrıntı, ötekinin oda-ğında yer alabiliyor.  
D) Bu romanda, tarihin farklı dönemlerini yansıtm-a-sına karşın ortak paydaları olan iki ayrı öykü an-latılıyor.  
E) O, yazınsal bilinci gelişmiş ve beğenisi incelmış okurlar kadar, eleştirmen ve incelemecilerin de ilgisini çekti.

11. Bu konuda ---- haklı olduğuna ben de inanıyorum.

**Bu cümlede boş bırakılan yere, aşağıdaki deyim-lerden hangisinin getirilmesi uygun olur?**

- A) başlı başına  
B) gizliden gizliye  
C) göz alabildiğine  
D) yerden göğe kadar  
E) açık seçik

12. Bilim ve sanat ödüllerinin verileceği salon hıncahınç doluydu. ---- Çoğunu üst düzey katılımcıların oluş-turduğu bu salonda sunuculuk yapma ayrıcalığından dolayı çok mutluydum. İçim içime sığmıyordu.

**Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyim-lerden hangisinin getirilmesi uygundur?**

- A) tozu dumana katmak  
B) iğne atsan yere düşmez  
C) gözünü budaktan sakınmamak  
D) eli ayağı tutmamak  
E) ince eleyip sık dokumak



## SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

1. Konuşma sırasında ---- gibi sözler, hoşla gitmeyen, benimsenmeyen bir konuşma tarzını nitelemek için kullanılır. Böyle konuşmalar, kişinin sahip olduğu özellikleri ve kültür düzeyini gösterir.

**Bu parçada boş bırakılan yere, aşağıdaki deyimlerden hangisinin getirilmesi uygun olur?**

- A) sözünü esirgememek                      B) söz açmak  
C) dil uzatmak                                  D) çan çan etmek  
E) dili çözülmek

2. Sözlük hazırlamanın en güç yanı sözcükleri anlam kayganlığından kurtarma, onları belli bir yere oturtmadır. Bu da ancak Samuel Butler'in dediği gibi onların belirsiz yanlarını söz duvarlarıyla kuşatmakla gerçekleşebilir.

**Bu cümledeki altı çizili sözle, sözcüklere yönelik olarak ne yapıldığı anlatılmıştır?**

- A) Tanımsal sınırlar koyulduğu  
B) Birbirlerinden etkilenişlerinin gösterildiği  
C) Çağrışımsal değerlerinin belirtildiği  
D) Zenginleştirme yollarının açıklandığı  
E) Kullanım sıklığının yansıtıldığı

3. Bu pencere dünyayla öyle barışık ki, önündeki sedirde saatlerce oturabilirim. Ucu dantelli, kar beyazı perdeyi araladığımda önce yaşlı ceviz ağaçları çarpar gözüme. Az ötedeki küçük bostan, mavi göğün altında bir avuç cıvıltılı yeşillik... Taş bir duvarla çevrili ve mevsimine göre çeşit çeşit sebzelerin bulunduğu bir bahçe: mısır, domates, biber, salatalık...

**Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Evin en güzel yerinde bulunduğu  
B) Dışarıdaki yaşamın güzelliğini tattırıldığı  
C) Evdeki herkesçe tercih edildiği  
D) Dışarıyı izleyenlere yeni bilgiler kazandırdığı  
E) Evin içine hâkim bir konumda olduğu

4. Son yıllarda özellikle Türkiye'de bu akımla  
I

(hareketle) ilgili olarak kavramsal ve olgusal düzeyde şiddetli bir tartışma (ikilem) sürüp

II

gidiyor. Kimi yaklaşımlara (bakış açılarına)

III

göre bu akım güç bela (zorlukla) elde

IV

ettiğimiz modern (çağdaş) değerlerimize

V

zarar veriyor.

**Bu parçadaki ayraç içinde verilen açıklamalardan hangisi birlikte verilen söze anlamca en uzaktır?**

- A) I.                      B) II.                      C) III.                      D) IV.                      E) V.

5. Kitaptaki bölüm adları değişse de kitabın genel karakteri değişmiyor, olaylar ve zaman kesintiye uğramıyor.

**Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "de" sözcüğü, bu cümledekiyle aynı anlamda kullanılmıştır?**

- A) Görüşlerinize katılıyorum da başka bir ifade yolu bulamadığım için "kadın şair" demek zorunda kalıyorum.  
B) Bugünlerde çıkan yeni kitabı, öncekilerden daha da sarsıcı olmuş.  
C) Bunlar, geniş çağrışımlar yaratsa da ne dediği belli olan şiirler.  
D) Bölümler hâlinde yazılmış çağdaş bir aşk destanı bu kişiye olduğu kadar insana da özel şiirler.  
E) Son yirmi yılda, kadın şairlerin nicelik bakımından da, nitelik bakımından da geliştiğini söyleyebiliriz.



6. Editör olarak bir kitabın çevirisini, orijinaliyle bire bir karşılaştırarak okumak gerek. Doğru ifadeyi bulmak, yanlış ya da eksik çevrilen cümleleri yakalamak için. Çeviri kitaplar üzerinde çalışırken yazarın vermek istediği duyguyu tam olarak aktarabilmek için en zor yanı.

**Bu parçadaki altı çizili söze anlamca en yakın açıklama aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Anlatım özelliklerini ön plana çıkarmak
- B) Aslına en uygun ifadeyi bulmak
- C) Düşünceye, estetik bir yön kazandırmak
- D) İçerikle biçimi dengelemek
- E) Kendi yorumunu katarak yansıtmak

7. Okurken fark ettiğiniz eksiklikler, kurgunun gücü ve sürprizleri sayesinde, kitabı bitirdiğinizde suya düşen kar tanesine dönüşüyor. Geri dönüşler, zamansal sıçrayışlar, zengin duygular, kitabın Türk edebiyatında hatırı sayılır bir yere oturacağını gösteriyor.

**Bu parçadaki altı çizili sözün yerine, aşağıdakilerden hangisi getirilirse anlamda bir değişiklik olmaz?**

- A) tekrar tekrar aklınıza takılıyor.
- B) sizin çabanızla tamamlanıyor.
- C) olayların doğal akışını bozuyor.
- D) başkalarınca sorun edilmiyor.
- E) kendiliğinden ortadan kayboluyor.

8. Halk şiirinden yararlanmayı da düşündüm. Ama halk şiirinin kalıpları o kadar kemikleşmişti ki şiiri o kalıbın dışına taşımanın pek olanağı yoktu. Bu durum, ister istemez şairin kişiliğini de siliyordu.

**Bu parçada geçen "şairin kişiliğini silmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Birbirine benzer konuları işlemek
- B) Yazma gücünü köreltmek
- C) Eskilerin yaptıklarını beğenmek
- D) Özgün yaratımları engellemek
- E) Az sayıda yapıt ortaya koymak

9. "Tutmak" **sözcüğü, aşağıdakilerin hangisinde "uygun gelmek, çelişmemek" anlamında kullanılmıştır?**

- A) Çalışmak, her yaşta insanı canlı tutar.
- B) Büyükçe bir ev tutup oraya taşındılar.
- C) Kar sabaha kadar bu hızla yağarsa tutar.
- D) Tuttuğu takım yenilince çok üzüldü.
- E) Mahkemede tanıkların sözleri birbirini tuttuğu için sanık serbest bırakıldı.

10. "Kadar" **sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde tahmin belirtmektedir?**

- A) Onda da bendeki kadar para vardı.
- B) Bahçesinden on kilo kadar domates topladı.
- C) Avuç içi kadar bir odaya sığmışlardı.
- D) Küçük kızın beline kadar uzanan saçları vardı.
- E) Bu kadar çalışmak, onu epey yormuştu.

11. Gençliği, İkinci Meşrutiyet, İttihat ve Terakki yıllarına rastlayan Ragıp Bey, canlı tarih gibiydi.

**Bu cümlede "canlı tarih" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Yaşadığı önemli olayları yazmış olan
- B) Güçlü, etkili bir kişiliği olan
- C) Olayların ayrıntılarına önem veren
- D) Sık sık anılarını tazeleyen
- E) Geçmişte tanık olduğu olayları belleğinde koruyan



## SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

1. Eksiksiz tanım yoktur. Tanımlanan kavramlar, her zaman tanımlarıyla bire bir örtüşmez (tam olarak uyuşmaz). I  
Bu biraz da tanımın doğasından (yapısal özelliğinden) gelir. II  
Çünkü tanımlama, kavramı belirli sınırlar içine çekme, bir tür yoğunlaştırmadır (çoğaltıp artırmadır). III  
Bu yüzden tanımlanan kavramın kimi yönleri, tanımın sınırları dışında kalır (tanımda yer almaz). Ayrıntıları IV  
yeterince kuşatmaz (içermez). V
- Bu parçadaki numaralanmış sözlerle ilgili olarak ayraç içinde verilen açıklamalardan hangisi yanlıştır?**
- A) I.      B) II.      C) III.      D) IV.      E) V.

2. Bir sanat eserinin yeniliğini onun yazıldığı dönem ya da türü belirlemez. Sanat yapıtını yeni kılan, sanatçının, herkesin söylediğini kendine özgü bir biçimde dile getirmesidir.
- Bu parçada geçen "sanatçının herkesin söylediğini kendine özgü bir biçimde dile getirmesi" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Yazdıklarının değerinin zamanla anlaşılması  
B) Aynı konuyu, başkalarından farklı biçimde anlatması  
C) Düşüncelerini belirli kalıpta sunması  
D) Bilinen gerçeklere bağlı kalması  
E) Geleneksel anlatımı çağa uygun biçime dönüştürmesi

3. Kimi insanlar vardır ki görüşleri, birikimleri birbirine benzediği için birbirleriyle söyleşmenin tadına doymazlar. Kimi çığ insanlar da vardır ki, konuşmalarıyla karşısındakini, orada olduğuna da ağzını açtığına da pişman eder.
- Bu parçada geçen "çığ insan" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Yaşının gerektirdiği bilgiye, görgüye ve olgunluğa erişmemiş olan  
B) Konudan konuya atlayarak insanların ilgisini dağıtan  
C) Özgün düşünceleriyle çevresindekilerden ayrılan  
D) Kendisiyle ilgili özeleştiri yapmadan başkasını küçümseyip tersleyen  
E) Söyledikleriyle yaptıkları birbirine ters düşen

4. Biz insanlar, çevremizdeki cansız varlıklarla ilgili ne biliyoruz? Baş ucumuzda duran şu komodün, yattığımız şu karyola, yemek yediğimiz masa, duvardaki bir çerçeve, kısacası evimizi şekillendiren bu eşyalar hakkındaki bilgimiz ne kadardır? Galiba koca bir sıfır!
- Bu parçada geçen "koca bir sıfır" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Bildiklerimizle gerçek yaşam arasında bağlantı bulunmadığı  
B) Kimi bilgilerimizin hiç değer taşımadığı  
C) Kimi eşyalarla ilgili hiçbir bilgimizin olmadığı  
D) Evimizdeki eşyaların önemli bir işlevinin olmadığı  
E) Kişilerin, evlerindeki eşyaları pek de önemsemediği



5. Aşağıdakilerin hangisinde “gibi” sözcüğü cümle-ye zaman anlamı katmıştır?

- A) Çıkış zilini duyduğu gibi, kendini kalabalık ve bunaltıcı sınıftan dışarı attı.
- B) Başarılı olmak için o da kardeşi gibi düzenli çalışıyordu.
- C) Onun kitabını okurken birçok okuyucu gibi ben de büyük bir zevk aldım.
- D) Sizin de bildiğiniz gibi bu konudaki araştırmalar daha tamamlanmadı.
- E) Her öğrencisiyle çocuğuymuş gibi ilgilenerek sınıfta sıcak bir hava yaratmayı biliyordu.

6. Kitap fiyatlarını düşürmek, yayıncıların deneyimsizliğini gösterir. Çünkü ancak (yalnızca) 10.000'den çok

I

satılacağından emin olunan (kuşku duyulmayan)

II

kitapların fiyatını düşük tutmanın bir anlamı vardır, yoksa (böyle yapılmazsa) yayınevi zarar eder.

III

Kitap fiyatlarını çok düşürmek aslında haksız rekabet ortamı yaratarak yayıncılık etiğini çiğnemek (yayın-

IV

cılık ahlakına aykırı davranmak) demektir. Günümüzde yayıncılık gerçek bir sektör olarak kabul edilebilseydi, bu aymazlıkları rekabet kuruluna havale etmek

V

(ceza vermek) de görevlerimiz arasında yer alırdı.

**Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin ayrıca içinde verilen açıklaması yanlıştır?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. Bir dönemin ruhunu taşıyan kitaplarla yeniden buluşmak, eski bir tanıdıkla karşı karşıya gelmeye benzer. Böyle kitapların satır aralarına, sayfa kenarlarına, bölüm sonlarına insanın kendi kişisel tarihi de sızar. Yeniden okuduğundan bir kitabı okumuş olmaktan çok daha fazlasını hissedersin. İçine hayat kaçır böylelikle ve sen de hayatını sayfa sayfa çevirdiğini hissedersin.

**Bu parçadaki altı çizili sözle kitaba ilişkin olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) İnsanın yaşamından izler barındırma
- B) Yaşamı sevdirecek özellikler barındırma
- C) Yaşamın olumlu yanlarını görme
- D) Başka insanların yerine kendimizi koyma
- E) Başkalarının mutluluğunu isteme

8. Şimdiye kadar ortaya çıkmış, edebî sayılabilecek ilk ürünler; sıradan insanın korkularını, sevinçlerini, ümitlerini içermiyor mu? Bunların günümüzde bile ilgi görmesinin nedeni bu değil mi? İşte bu yüzden bizim de kendi insanımızı sanatımızın dokusuna yerleştirmeye özen göstermemiz gerekmez mi?

**Bu parçada geçen “sanatımızın dokusuna yerleştirmek” sözüyle insana ilişkin olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Sanat eserlerinin konusu hâline getirme
- B) Sanat anlayışını geliştirme
- C) Sanatın her dalına ilgi uyandırma
- D) Sanatın gerçek anlamını kavramasını sağlama
- E) Sanatsal birikim kazandırma





## SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

1. Amerikalı yazar Mark Twain'i ilk gençlik yılları, Missouri ile Nevada arasında posta arabasıyla yapılan yolculuklarla geçer. Bu sıkıcı yolculuklarda Twain, yanında daima bir sözlük taşımış. Dağları aşarken, uçsuz bucaksız çölleri geçerken tehlikeli yollar boyunca bu sözlüğü karıştırır dururmuş. Bütün amacı, düşüncelerini kaleme alırken kelimelere hâkim olmak, onlara, sesinin yankısını katabilmek...

**Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Kendi üslubunu oluşturmak  
B) Yeni bir anlatım tekniği kullanmak  
C) Duyularını yansıtmaya öncelik vermek  
D) Sözcük dağarcığını zenginleştirmeye çalışmak  
E) Dili doğru kullanma konusunda ustalaşmak

2. Edebiyat eleştirmeni, istediği kadar "ben" demesin yazarken. Romansa romanı, öyküyse öyküyü, şiirse şiiri kendi süzgecinden geçirerek değerlendirir sonuçta. Onun dünyayı algılayışı, edebî zevki, bir insan olarak onu kendisi yapan ne varsa hepsi bir biçimde işin içine girecektir. Çünkü gölgesi, duruşuna bağlıdır kişinin.

**Bu parçada geçen "gölgesi, duruşuna bağlı olma" sözüyle eleştirmene yönelik olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Öznellikten tam anlamıyla sıyrılmama  
B) Kendi anlayışını benimsetmeye çalışma  
C) Özgürce yazmayı başaramama  
D) Yazma gücü dış etkenlerce şekillenme  
E) İncelediklerini, kendi yapıtlarından değersiz bulma

3. Savaşa, şiddete, kine ve düşmanlığa karşı sevginin ve barışın umudunu barındıran *Bir Ada Hikâyesi* görkemli bir yapıt. Kolay kolay akıllardan silinmeyecek bir hikâyeye ama aslında yüzlerce hikâyeyi anlatıyor yazar, gürül gürül çağlayan şiirsel diliyle.

**Bu parçadaki altı çizili sözle, sözü edilen eserin hangi özelliği vurgulanmak istenmiştir?**

- A) Doğallığı  
B) Güncelliği  
C) Derinliği  
D) Gerçekçiliği  
E) Yerelliği

4. Tanzimat'ın ilk nesli doğuya giden bir gemide Batı'ya yüzünü çevirmiş bir yolcuya benzer. Yetişme şartları, aldığı eğitim tamamen Doğuluyken, onlar Batı'nın rüzgârlarına kendilerini vermiş, belki de şartlar sebebiyle bunu yapmak zorunda kalmış bir nesildir. Kendilerini geliştirmek için yeni şartları öğrenmek ve ona yönelmek durumundadırlar. Önce askerî alanda bunu yapmaya çalışırlar. Daha sonra da sosyal ve kültürel planda. Bu amaçla kendilerini geliştirirler. Bu dönemin aydınları çok yönlüdür. Onlar, başta siyaset ilmi olmak üzere edebiyat, müzik, resim vb. pek çok ilimle ilgilenirler. Bu her şeyden anlayan nesil, bir amaç içinde çağın gereklerine uygun bir edebiyat meydana getirmeye çalışırlar. İlim her ne olursa olsun yaymaya çalışırken kendi içlerinde bir ikiliği taşıyacaklardır.

**Bu parçada geçen "Batı'ya yüzünü çevirmiş bir yolcuya benzer." sözüyle Tanzimat'ın ilk nesli ile ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Batı'nın gelişmelerini reddedip kendi gerçekleriyle hareket etmek  
B) Olup biten her şeyde Batı'yı suçlu görmek  
C) Toplumda Batı'nın üstünlüğünü savunarak toplumu yönlendirmek  
D) Batı'ya sırt çevirerek kendine has bir edebiyat oluşturmak  
E) Batı'yı günü gününe takip edip onun etkisinde kalmak

5. Edebiyatçının yaşamı, değişik biçim ve ölçülerde yapıtlarına yansır. Anı ve öz yaşam öykülerinde yazarın yaşamının daha yoğun yansıtıldığını görürüz. Kurmacanın ağır bastığı yapıtlardaysa bunun bir sis perdesiyle örtüldüğüne tanık oluruz.

**Bu parçada geçen "sis perdesiyle örtülmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Yaşamın farklı yönlerini gözler önüne sermek  
B) Gerçekleri bütün yönleriyle yansıtmamak  
C) Derin anlamları çağrıştırmak  
D) Geçmişle bugünü birlikte vermek  
E) Okurda merak duygusu uyandırmak





6. "Kadar" sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ölçüsünde, derecesinde" anlamında kullanılmıştır?

- A) İşlerini yetiştirmek için sabaha kadar uyumadı.
- B) Bu konuda ben onun kadar başarılı değilim.
- C) Orada beş ay kadar kalıp dönmüş.
- D) Beş bin lira kadar para biriktirebilmiş.
- E) Seni dinleyince oraları görmüş kadar oldum.

7. Kimi filmler vardır, bizi içimizdeki cam kırıklarına değerek (dokunarak) kendi eksiklerimizden yakalar.

- I  
İş böyle filmlere gelince aşınası olduğumuz (tanıdığımız)
- II  
film okumalarını hesaba katmak (yararlı bulmak)
- III  
istemeyiz çoğunlukla. Şablonların kabaca (üstünkörü)
- IV  
uygulanmasına karşı çıkışımız, hayatı yaşanır kılan böyle şeylerin korunması adına içsel bir direnişe geçmemizden ileri gelir (kaynaklanır).
- V

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yerine araç içinde verilen söz getirildiğinde anlamda bir değişiklik olur?

- A) I.      B) II.      C) III.      D) IV.      E) V.

8. Caz ve sinema, yirminci yüzyılda, aşağı yukarı aynı dönemlerde yükselen iki ayrı sanat dalı. Ama bunlar hiçbir zaman birbirine teğet geçmedi. Bir yandan caz müzisyenleri sinemada boy gösterdi, öte yandan beyaz perdeden caz tınları yükseldi.

Bu parçada geçen "sinema ve cazın birbirine teğet geçmemesi" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Değişime açık olma
- B) Aynı oranda ilgi görme
- C) Çağının beğenisine seslenme
- D) Sanatsal gelişmeye katkıda bulunma
- E) Birbiryle iç içe olma

9. Gazeteci olarak, aldığınız haber sizi ne kadar üzse üzsün, günlük işlerinizi yapmaktan kaçamazsınız. Yine haberleri hazırlayacak, yine sayfaları düzenleyecek, acının üstüne çıkarak işinizi yapacaksınız, yapmak zorundasınız.

Bu parçada geçen "acının üstüne çıkmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Acısını unutturacak işlerle uğraşmak
- B) İşini severek yaptığını göstermek
- C) Üzüntüsünü yenerek görevini sürdürmek
- D) Özel yaşamından söz etmemek
- E) Olayların iyi yönlerini görmeye çalışmak

10. Halıcı kızların kök boyalarla boyadığı ipler, kuruması için bahçeye asılmış.

Bu cümledeki altı çizili sözün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlenin anlamında değişme olmaz?

- A) kuruyuncaya kadar
- B) kurutulurken
- C) kurumadan önce
- D) kurutmak amacıyla
- E) kurutularak

11. Bir yazarın yapıtlarında yaşamından izler saptamak

I  
(belirlemek), eleştirmenlerin sık sık başvurdukları bir yöntemdir (yoldur). Saptanan bu ögeler (unsurlar)

II  
edebiyat dünyasında "kolay yazarlık" diye adlandırılmıştır (tanımlanmıştır). Ancak kurulan bu

III  
IV  
bağlantıların bir bölümü çoğu kez birer yakıştırma

V  
(beğenme) olmaktan öteye gitmez. Öte yandan yazarlar da yaşamlarıyla yapıtları arasında böyle bir bağlantı kurulmasından hiç hoşlanmazlar.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I.      B) II.      C) III.      D) IV.      E) V.



## SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

## 1. Aşağıdaki altı çizili sözlere hangisi anlamca ötekilerden farklıdır?

- A) Yapılan bir araştırmaya göre eğitime ayrılan paranın yaklaşık dört katı, kazanç olarak ekonomiyeye geri dönmektedir.
- B) Araştırmalar göstermiştir ki eğitim süresini bir yıl artırmak, maliyetinin hemen hemen üç katı bir kazanç sağlamaktadır.
- C) Eğitim düzeyi yükseldikçe, çalışan bireyin verimliliği neredeyse yüzde on artmaktadır.
- D) Az gelişmiş ülkelerin çoğunda ulusal gelirin aşığı yukarı yüzde beşi eğitime ayrılmaktadır.
- E) Aynı işi yapan, aynı yaş ve iş deneyimine sahip iki kişiden yabancı dil bilen, öbüründen daha verimli olur.

## 2. Nice büyük yazarların en önemli yapıtları başlangıçta geri çevrilmişti. Ama bu yapıtlar, zaferi kazanıp bugün aranan kaynak kitaplar arasına girmeyi başardılar. Bu yapıt da bugün için benzerleri arasında gerilere itilebilir; ama sağlam, özgün bir sanat ürünüyse sonunda hak ettiği değeri bulur.

**Bu parçada geçen "gerilere itilmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) ilgi görmemek
- B) aday gösterilmemek
- C) örnek alınmamak
- D) gerçeği yansıtmamak
- E) bilimsel olmamak

3. Bugün köylerdeki nüfus büyük oranda kentlere

I göçmüştür. Bu yüzden ne yazık ki köyler boşalmış, kentlerdeki varoşlar alabildiğine büyümüştür.

II Varoşlarda yaşayan milyonlarca genç, eğitim olanaklarından yeterince yararlanamamaktadır. Bu da

III eğitimdeki fırsat eşitliğini oldukça zedelemiştir.

IV İlgililer, bu olumsuz duruma bir an önce çözüm

V bulunması gerektiğini söylüyor.

**Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde "sınırsız, uçsuz bucaksız bir biçimde" anlamı vardır?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

## 4. Büyük şair, iyi roman, kötü öykü gibi ayrımlar yapmak, hiçbir sanat anlayışına sığmaz. Gerçek eleştiri anlayışında bu en iyi, bu en kötü, diye çürük - sağlam ayırıcısına bir eleştiri yoktur. Yapılması gereken, yaratıcılığını, gücünü, özgünlüğünü değerlendirerek herkesi kendi yerine oturtmaktır.

**Bu parçada geçen "herkesi kendi yerine oturtmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Sınıflandırmalardan kaçınmak
- B) Değerlendirmelerde kırıncı olmamak
- C) Olumlu ve olumsuz özellikleri görebilmek
- D) Haksızlıkları ortadan kaldırmak
- E) Aşırı övgü ve yergilerden uzak durmak

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, ayraç içindeki sözün anlamını içeren bir söz yoktur?

- A) Valizini alelacele toplayıp yola çıktı. (çabucak)
- B) Kaleden bakınca, göz alabildiğine uzanan yemyeşil ova görünüyordu. (sınırsızcasına)
- C) Sevmenin verdiği özlemle dolup taşmalısın. (gereğinden çok)
- D) Acılar da sevinçler gibidir, olgunlaştırır insanı. (sakinmek)
- E) Eğlenceyi de tadında bırakmak gerekir. (aşırılığa kaçmamak)

## 6. Çok küçük, çelimsiz bir örümcekti bu. Mercimek tanesi büyüklüğündeki bedeni yaylanıyor, ama tepeye tırmanma çabası her seferinde ---- sonuçlanıyordu. Kim bilir nereden gelip de banyo küvetine düşmüştü. Banyo küvetinin duvarına bir daha tırmandı. Tam doruğa ulaşacakken yine aşağıya ----.

**Bu parçadaki boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olur?**

- A) beceriksizlikle – kayıverdi
- B) başarısızlıkla – yuvarlanıverdi
- C) mutsuzlukla – iniverdi
- D) engelle – düşüverdi
- E) kötü – hoplayıverdi



7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, deyim anlamıyla ayraç içindeki söz uyuşmamaktadır?

- A) Elindeki işi kılı kırk yararak iki günde yaptı. (yavaşça)
- B) Yanında konuşanın sözlerine kulak kesildi. (dikkatle dinlemek)
- C) Bu oyuncunun sezon boyunca takıma dişe dokunur bir katkısı olmadı. (önemli)
- D) Olacakların kokusunu çok önceden almıştı. (sezmek)
- E) Lisedeyken çok konuşmayan, ağırbaşlı bir çocuktuktu. (ciddi)

8. Kolay ----, düşünmeden ----, soran, araştıran bir birey olmanın yolu kitaplardan geçiyor.

**Bu cümledeki boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

- A) başaramayan – incelemeyen
- B) anlamayan – konuşmayan
- C) beğenmeyen – kabullenmeyen
- D) söylemeyen – bilmeyen
- E) açıklamayan – okumayan

9. Her kitap, okuru değişik açılardan etkiler. Birinin yüreğinde titreşimler yaratan, kan dolaşımını hızlandıran bir kitap, bir başkasının ruhunu karartır, ağırlığı altında ezer onu. Birine çarpıcı, renkli yaşantılar sunan bir kitap, bir başkasına bayağı, sıradan gelebilir. Bu nedenle bir kitabın herkes üzerinde aynı etkiyi bıraktığı söylenemez.

**Bu parçada geçen "ağırlığı altında ezmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) İlginç özellikler taşımak
- B) Okuru bunaltmak
- C) Yanlıkların görülmesini sağlamak
- D) Okuru, düşündürmeye çalışmak
- E) Eleştirel yapısı olmak

10. Yorum, ele alınan konuyu düşünsel arayışlarla irdeleyip (ayrıntılara kadar inceleyip)

I

belirgin kılmayı (anlaşılır duruma getirmeyi)

II

gerektirir. Bilgi, yorumun besleyici ögesidir.

Sağlam (güvenilir) bilgiyi ancak o alanın

III

bağlayıcılığı (uyulma zorunluluğu) vardır

IV

ama yorumun yoktur. Yorumun düşünsel alanı geniştir (açıktır), yorum yaparken

V

görsel-işitsel kaynaklardan, okunanlardan yararlanma olanağı vardır.

**Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisi, ayraç içinde verilen açıklamasıyla uyuşmamaktadır?**

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

11. Üst düzey bir yöneticinin, çalıştığı kurumu geleceğe taşımak adına, hem kendisinin hem de öteki çalışanların yerine geçebilecek elemanlar yetiştirmeye önem vermesi gerekir.

**Bu cümledeki altı çizili sözün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlelerin anlamı değişmez?**

- A) iş yerinin sürekliliğini sağlamak için
- B) gençlere, yaptıkları işi sevdirmek düşüncesiyle
- C) yaptığı işin inceliklerini göstererek
- D) üstlendiği sorumlulukların önemini belirterek
- E) benzer nitelikteki kurumların çoğalmasında amaçla



## SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili söz deyimi **değildir**?

- A) Hiçbir zaman işin kolayına kaçmazdı.
- B) O, işi düşmezse buralara gelmez.
- C) Bu işin içinden çıkabileceğini hiç sanmıyorum.
- D) Fabrikadaki işi biterse toplantıya geleceğini söylemiş.
- E) Meraklanmaya gerek yok, o işini bilir.

2. Bugüne değin hiç aynı ortamda çalışmadık. Ama çalışma disiplini ve işindeki başarısı açısından yerinde değil de yanında olmayı istediğim sayılı kişilerden biridir o.

**Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Sayıp sevmek
- B) Onun gibi davranmak
- C) Birlikte çalışmak
- D) Örnek göstermek
- E) Düşüncesini sorgulama

3. (I) Bu kentte ilk olarak, bana gülümseyerek bakan beyaz badanalı evlerle göz göze geldim. (II) Bütün damlar, yosun tutmuş oluklu kiremitlerle kaplıydı. (III) Balkon demirleri mavi renkteydi. (IV) Cam içlerinde rengârenk sardunyalar göze çarpıyordu. (V) Sokaklar daracıktı, arabam için güçlükle bir park yeri buldum. (VI) Sonra, kahvedeki masalardan birine oturup etrafımdaki insanlarla sohbet etmeye başladım.

**Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde, insana özgü nitelikler cansız bir varlığa aktarılmıştır?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. Birlikte çalıştığı gençlerin önünde yollar açar,

I

onlara yeni iş olanakları sağlar. Bu konuda kendisine yöneltilen eleştirileri

kulak ardı eder, söylenenlere hiç aldırmaz.

II

Her yenilikten ilkin onun haberi olur, kulağı deliktir.

III

Bizi neşelendiren, tatlı sohbetleri vardır,

IV

yaptığımız işe değer verir.

Olaylara sakin, ılımlı ve temkinli yaklaşır,

V

soğukkanlılığını her zaman korur.

**Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisi kendisinden sonra gelen açıklamayla anlamca ilgili **değildir**?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Yazıyla uğraşanlar gayet iyi bilir. İnsan, yazdığı iki satır yazıyı bile hemen sahiplenir. Üç sayfa yazsa bir kenarda saklar, yazdıklarının üstüne titrer. Yazmak kolay değildir, yazdığını yok etmekse belki de en zordur. Kim bilir nasıl bir ruh hâlidir, bir yazarın yaptıklarını, hem de tek örneği bulunduğu hâlde bir çırpıda yok edebilmesi! Haftalarca, aylarca, yıllarca uğraş, didin; sonra bir kibrit çak hepsinin üstüne. Sonrası mı? Bir kibrit alevinin sarı mavi dansında seyretmek hayal gücünün intiharını...

**Bu parçada geçen "hayal gücünün intiharı" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Ürettiklerinin varlığına son verme
- B) Yazdıklarını beğenmeme
- C) Yeniliklere kapalı olma
- D) Verimli çalışmama
- E) Öznellikten kaçınma



6. Bana neden gezgin olduğumu soruyorlar hep. Bence yolculukta iki yönlü bir hareket var. Bir taraftan dünyaya açılıyorsunuz, bir taraftan da değişik şeyler gördüğünüz için, kendinizin daha fazla farkına varıp kendi içinize çekiliyor, orada ikinci bir yolculuğa çıkıyorsunuz. Benim için yolculuğun çekici yanı bu. Dış yolculukları bahane ederek kendi içimde yolculuklara çıkmak için gezdiğimi söyleyebilirim.

**Bu parçada konuşan kişinin "kendi içinde yolculuklara çıkmak" sözüyle anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Yaşadıklarını unutmak, mutlu olmak  
B) Bulunduğu ortamdan uzaklaşmak, yenilikler aramak  
C) Kendi yaşamını değiştirmek, koşulları göz önünde bulundurmak  
D) Kendini anlamak, yeni yönlerini tanımak  
E) Sahip olduğu şeylerin değerini bilmek, hırslarından uzaklaşmak

7. Sözlüğün tarihi, elbette (hiç kuşkusuz) yazının  
I  
icadıyla başlar. İnsanoğlu, acaba yazıdan önce sözlük olarak kabul edilebilecek (varsayılabilir) bir

II  
şey koymuş mudur ortaya? Örneğin kaya resimleri insanoğlunun yalnızca maharetini (ustalığını)

III  
göstermek istediği yapıtlar mıdır? Dünyanın pek çok yerinde (bölgesinde), geniş bir zaman diliminde

IV  
yapılmış bu resimlerle ilgili olarak atalarımızın neler anlatmaya çalıştığı üzerine çok şey yazılıp söylenmiştir. 1868'de bulunan ilk mağara olan Altamira'daki resimler, başlangıçta çok yönlü (seçici)

V  
düşünemeyenlerin ürünü olarak görülmemiş midir?

**Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yerine ayraç içinde verilen söz kullanıldığında, anlamca bir değişiklik olur?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. (I) Yayınlanmaya başlandığı tarihten bu yana rehberlik kitaplarımız, gezip görme kavramını köklü bir değişime uğrattı (yenilik). (II) Bu kitaplarda, alışılmış gezi önerilerine yer vermiyoruz (benzerlik). (III) Ayrıca kitaplarımızda ayrıntılı kent planlarından gündelik yaşama ilişkin pratik seçeneklere kadar birçok bilgi, değişik bir anlayışla bir araya getirilmektedir (farklılık). (IV) Yazılı malzemenin zengin ve çeşitlenmiş bir görsel bilgiyle harmanlandığı bu rehberler, sağladığı benzersiz kolaylıklarla zamanı etkin ve ekonomik kullanmaya olanak veriyor (verimlilik). (V) Belli aralıklarla içeriğini yenilediğimiz gezi rehberleri, eklenen bilgilerle zenginleşiyor (güncellik).

**Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi, ayraç içinde verilen sözün anlamını içermez?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. Üniversitede siyaset bilimi okuyordum. Birden fark ettim ki inanmadığım şeyleri kimi zaman savunmak zorunda kalmak, benim gibi yüksek sesle konuşan biri için çok zordu.

**Bu parçada geçen altı çizili sözle asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Başkalarının ilgisini çekmekten hoşlanan  
B) Sürekli kendini yenilemeye çalışan  
C) Güncel konuları dikkatle izleyen  
D) Doğruları söylemekten çekinmeyen  
E) Sıradan bir insan olmayı istemeyen

10. Yazı türleri içinde kendime en yakın bulduğum denemedir. Çünkü deneme maskelerin çıkarıldığı yerdir. Her cümlede ruhunuzda ne varsa o vardır. Diğer yazı türlerinde bunu göremedim.

**Bu parçada geçen "deneme maskelerin çıkarıldığı yerdir." Sözüyle denemeye ilişkin olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmak istenmiştir?**

- A) İnsanın psikolojisini konu edinmesi  
B) Duyguların ve dilin samimi olması  
C) Diğer türlere göre çok okunması  
D) Soyut konuların ele alınması  
E) Geniş kitlelere seslenmesi